

361

Հ. Օ. Վ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՄԻՏԷ

ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲՐԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆ

ԾՐԱԳԻՐ-ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

361
—
2-24

Պ. ՄԱՍԻՍ

ՊԵՂՐԱԼԻ

1936

361
Z-24

MAR 2010

46

Հ. Օ. Կ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՍՈՒՐԻՈՑ ԵՒ ԼՐԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆ

ԾՐԱԳԻՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

5281

ՏՄ. ՄԱՍԻՍ
ՊԵՐՈՒԹ
1936

05 JUN 2013

42.896

8920-56

Հ. Օ. Կ.

ՀԱՅՍՏԱՆԵՆԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻՐԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆ

ՆՐԱԳԻՐ-ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

Ի Ն Պ Ա Տ Ա Կ

Յօդ. 1. — ՀՕԿ-ի ն պ ա ա ա կ ն է՝
Ա. Օժանդակել Սորհրդային Հայաս-
տանի չինարարական աշխատանքին:

Բ. Փոխադարձ բարոյական կապ հաս-
տատել երկրի և զազու թահայութեան
միջև:

Գ. Նպաստել Սորհ. Հայաստանի
անախատ-մշակութային զարգացման, քա-
ջալերել արդիւնաբերական և մշակու-
թային ձեռնարկները և այս նպատակա-
արտասանմանի մէջ հիմնել ընկերու-
թիւններ:

Դ. Աջակցիլ ներդադրի գործին:

Ե. Բացառիկ դէպքերու պարագա-

յին օգնութեան փութալ երկրի աղգարը-
նակչութեան :

II. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Յօդ. 2. — ՀՕԿ-ը դուռ չի նարարա-
կան և մշակութային հիմնարկութիւն մ'է
և չաղաքական որեւէ նպատակ չի հե-
տապնդեր :

Յօդ. 3. — ՀՕԿ-ի Սուրբոյ և Լիրա-
նանի շրջանը իր գործունէութիւնը կը
ներդաշնակէ Երեւանի ՀՕԿ-ի Գլխաւոր վար-
չութեան գործունէութեան :

III. ՀԱՍՈՅԹԻ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ

Յօդ. 4. — ՀՕԿ-ի հասոյթի աղ-
բիւրներն են

Ա. Անդամավճար.

Բ. Կենդանութեան եղած զանազան
նուիրատուութիւններ.

Գ. Հաւաքոյթներէ և հանդէսներէ
գոյացած մուտք :

Դ. Հրատարակութիւններու ձգած

հասոյթը և այլն :

IV. ԱՆԴԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 5. — ՀՕԿ-ին կարելի է անգա-
մադրուիլ առնուազն երկու հին անգամի
յանձնարարութեամբ և մասնաձիւղի վար-
չութեան որոշումով :

Եթէ Խորհ. Հայաստանի թշնամի
կաղմակերպութեանց պատկանող ան-
հատներ ներկայացնեն իրենց թեկնածու-
թիւնը, պէտք է նախապէս հրապարա-
կաւ հրաժարին իրենց պատկանած կաղ-
մակերպութենէն : Այդպիսիներու վերջ-
նական ընդունելութիւնը հնարաւոր է
միայն Կեդր. վարչութեան որոշումով :
Մասնաձիւղերու վարչութիւնները,
իրենց անդամներու տեղափոխութեան
պարագային, պէտք է այս մասին ան-
միջապէս տեղեկագրեն Կեդր. վարչու-
թեան, որպէսզի հնարաւոր ըլլայ զա-
նոնք օգտագործել իրենց նոր բնակա-
վայրին մէջ՝ ի նպաստ ՀՕԿ-եան աշխա-
տանքներու :

Յօդ. 6. — Իւրաքանչիւր անգամ պարտաւոր է ունենալ ՀՕԻ-ի անդամակցութեան տետրը և ամսավճար մը վճարել, փոխարէն ստանալով համարժէք գրոշմաթուղթ :

Ամէն տարի անդամատետրերը կը փոխուին :

Յօդ. 7. — Անդամավճարի նուազագոյն տակը մէկ ֆրանք է :

Մուտքի նուէրը պարտաւորիչ է նւազագոյն սակ ընդունելով երկու ֆրանք՝ բոլոր նոր անդամագրուողներուն համար :

Յօդ. 8. — Այն անգամը, որ վեց ամիս չաբտանկարար իր ամսավճարը չի վճարել, կը զտգրի ՀՕԻ-ի անգամ ըլլալէ :

Յօդ. 9. — Իւրաքանչիւր անգամ պարտաւոր է ժողովրդականացնել ՀՕԻ-ի նպատակները և նոր անդամներ գտնել :

Յօդ. 10. — Քուէարկութեան իրաւունք ունին այն անդամները, որոնք կուսնումուրարար վճարած են իրենց ամսա-

վճարները և առնուազն ամիս մը առաջ անդամագրուած :

Վ. ԵՆԹԱՄԱՍՆԱՃԻԻՎ ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻԻՎ

Յօդ. 11. — Միևնոյն քաղաքի մէջ բնակող ՀՕԻ-ի անդամները կը կազմեն տեղական եկրամասնաճիւղ եթէ իրենց թիւը քսանէն վար է, մասնաճիւղ՝ եթէ քսանէն աւելի է :

Պէյրուի, Դամասկոս և Հալէպ քաղաքները, Կեդրոնի հաւանութեամբ, կը բաժնուին մէկէ աւելի մասնաճիւղեր ունենալ :

Յօդ. 12. — Կիներու ուրոյն մասնաճիւղերու կազմութիւնը հակառակ է կանոնագրութեան արամագրութիւններուն : Մասնաճիւղերու կին անդամները կարող են կազմել կիճ բաժին և ունենալ իրենց առանձին հաւաքոյթները, լաւագոյն կերպով առաջ տանելու համար կանանց մէջ պրոպագանդի աշխատանքները : Այս աշխատանքները կը տարուին մասնաճիւղի վարչութեան ղեկավարութեան տակ :

Կին անդամները մասնաճիւղերու մէջ

Յօդ. 6.— Իւրաքանչիւր անգամ պարտաւոր է ունենալ ՀՕԻ-ի անդամակցութեան տեսքը և ամսաւձար մը վճարել, լիտարէն ստանալով համարժէք գրոշմաթուղթ:

Ամէն տարի անդամատեսերը կը լիտնուին:

Յօդ. 7.— Անդամաւձարի նուազագոյն տակը մէկ ֆրանք է:

Մուտքի նուէրը պարտաւորիչ է նւազագոյն տակ ընդունելով երկու ֆրանք՝ բոլոր նոր անդամագրուողներուն համար:

Յօդ. 8.— Այն անդամը, որ վեց ամիս չարտնակարար իր ամսաւձարը չի վճարեր, կը զտղրի ՀՕԻ-ի անգամ ըլլալէ:

Յօդ. 9.— Իւրաքանչիւր անգամ պարտաւոր է ժողովրդականացնել ՀՕԻ-ի նպասակները և նոր անդամներ գտնել:

Յօդ. 10.— Քուէարկութեան իրաւունք ունին այն անդամները, որոնք կանոնադրար վճարած են իրենց ամսա-

ւձարները և առնուազն ամիս մը առաջ անդամագրուած:

Վ. ԵՆԹԱՄԱՍՆԱՃԻԻՂ ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

Յօդ. 11.— Միևնոյն քաղաքի մէջ բնակող ՀՕԻ-ի անդամները կը կազմեն տեղական եկրամասնաճիւղ եթէ իրենց թիւը քսանէն վար է, մասնաճիւղ՝ եթէ քսանէն աւելի է:

Պէյրութ, Դամասկոս և Հալէպ քաղաքները, Կեղրոնի հաւանութեամբ, կըրնան մէկէ աւելի մասնաճիւղեր ունենալ:

Յօդ. 12.— Կիներու ուրոյն մասնաճիւղերու կազմութիւնը հակառակ է կանոնագրութեան արամագրութիւններուն: Մասնաճիւղերու կին անդամները կարող են կազմել կլին բաժին և ունենալ իրենց առանձին հաւաքոյթները, լաւագոյն կըրնոյր առաջ տանելու համար կանանց մէջ պրոպագանդի աշխատանքները: Այս աշխատանքները կը տարուին մասնաճիւղի վարչութեան ղեկավարութեան տակ:

Կին անդամները մասնաճիւղերու մէջ

ունին այրերուն հաւասար բոլոր իրաւունքներն ու պարտականութիւնները :

Յօդ. 13. — Ենթամասնաճիւղը կ'ունենայ իր քարտուղարն ու գանձապահը և կը կապուի մերձաւոր մասնաճիւղի մը հետ :

Ենթամասնաճիւղը կնիք գործածելու իրաւունք չունի :

Յօդ. 14. — Մասնաճիւղի վարչութիւնը կ'ընտրուի ընդհ. անգամական ժողովէն և կը վաւերացուի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ : Վարչութեան անգամներուն թիւը 5-էն մինչև 9 կրնայ ըլլալ :

Վարչութիւնը ինքն իր մէջէն կ'ընտրէ ատենապետ, ատենադպիր և գանձապահ : Վարչութիւնը ամէն շաբաթ ժողով կը գումարէ : Երեք անգամ՝ թաղորդարար և ատանց բանաւոր պատճառի բացակայով անգամը հրաժարած կը նշկատուի :

Վարչութեան պաշտօնաշխարհական տեսչութիւնը մէկ տարի է : Անգամները

վերընտրելի են : Վարչութեան կազմի ամէն փոփոխութիւն պէտք է ենթարկուի Կեդրոնական Վարչութեան վաւերացումին :

Յօդ. 15. — Մ. ճիւղի վարչութեան պարտականութիւնն է վերին մարմններու որոշումները գործադրել, հաւաքովիներ և բանախօսութիւններ սարքել, հասոյթի նոր ազրիւրներ ստեղծել, կանոնաւոր հաշիւ պահել և ամէն երեք ամիսը անգամ մը տեղեկագրել Կեդրոն իր բարոյական և նիւթական գործունէութեան մասին :

Իւրաքանչիւր Մ. ճիւղի վարչութեան պարտականութիւնն է ուժ տալ ՀՅԴի պրոպագանդի գործին, Մ. ճիւղին հովանաւորութեան տակ ստեղծելով մշակութային, մարզական և լսարան-ընթերցարանական միութիւններ :

Յօդ. 16. — Վարչութեան հրաւերով անուագն ամիսը անգամ մը ընդհանուր անգամական ժողով կը գումարուի : Իւրաքանչիւր անգամական ժողով կ'ունենայ իր ատենաձին գիւտեր և կը պրազի

վարչութեան կողմէ գրուած օրակարգերով:

Բաղադրիկ ընդհանուր անդամական ժողով կը գումարուի եթէ անդամներու մէկ երրորդը գրաւոր փափաք յայտնէ:

Յօդ. 17. — Ընդհ. անդամական ժողովը օրինաւոր կը համարուի եթէ անդամներու կէսէն աւելին անձամբ ներկայ է: Եթէ առաջին ընդհ. անդամական ժողովը մեծամասնութիւն չգոյացնէ, 7—15 օրուայ մէջ հրաւիրուած երկրորդ ընդհ. անդամական ժողովը օրինաւոր կը նկատուի, ինչ որ ալ ըլլայ ներկաներու թիւը, պայմանաւ որ նոյն օրակարգը ունենայ:

Բոլոր որոշումները կը տրուին ձայներու պարզ մեծամասնութեամբ:

Յօդ. 18. — Սուբիոյ և Լիբանանի մասնաճիւղերը կը բաժնուին հինգ շրջանի. ա) Դամասկոսի շրջան, որուն կ'ենթարկուին Ճէպլէ-Տրիւզ և Հալլան. բ) Հալէպի շրջան, որուն կ'ենթարկուին Համա և Հոմա գ) Ալէքսանդրէթի սանձագի շրջան, որուն կ'ենթարկուի Լա-

թաքիա, և) Պէյրութ-Լիբանանի շրջան: Լիբանանի շրջանի պատկանող Մ.Ճիւղերու վարչութիւններու ներկայացուցիչները կրնան այդ կեդրոններուն մէջ, միջմասնաճիւղային խորհրդակցական ժողովներ գումարել, Կեդրոնական վարչութեան անգամի մը նախագահութեան տակ:

Յօդ. 19. — Միջմասնաճիւղերու ներկայացուցչական ժողովներու դերն է Մ.Ճիւղերու աշխատանքը ներդաշնակել, հաւաքական ժողովներ սարքել, շրջանի պրոպագանդը զօրացնել և նոր մասնաճիւղեր հիմնել հասարակաց ճիւղերով:

Յօդ. 20. — Միջմասնաճիւղային այս խորհրդակցական ժողովներու որոշումները կը գործադրուին Կեդրոնական վարչութեան վաւերացումէն յետոյ:

VI ՊԱՏԳԱՄԱԻՌԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ.

Յօդ. 21. — Պատգամաւորական ժողովը կը գումարուի տարին անգամ մը Կեդրոնական վարչութեան հրաւերով: Արտակարգ Պատգ. ժողով կը գումարուի

երբ Կեզր. Վարչութիւնը հարկ տեսնէ
և կամ Մ. ճիւղերու կէսէն աւելին պա-
հանջէ :

Յօդ. 22. — Առնուաղն ամիս մը
առաջ Կեզր. վարչութիւնը պարտաւոր է
պատգամաւորական ժողովին տեղը, թը-
ւականը և օրակարգը շրջաբերականով
հաղորդել Մ. ճիւղերուն :

Յօդ. 23. — Իւրաքանչիւր Մ. ճիւղ
մէկ ձայնի իրաւունք ունի, 51 ~ 100 անդամ
ունեցող մասնաճիւղ մը՝ երկու, յետոյ իւ-
րաքանչիւր 100 անդամի համար մէկ
ձայն աւելի :

Պատգամաւորները կ'ընտրուին ընդհ. անդամական ժողովէն : Արտակարգ պա-
րագային պատգամաւոր կ'ընտրուի աւ-
ղական պայմաններու համաձայն, Կեզր. Վարչութեան հսւանութիւնը ստացուելէ
յետոյ : Իւրաքանչիւր պատգամաւոր սկզբ-
բունքով մէկ ձայն միայն կ'ընայ ներկա-
յացնել : Բացառիկ պարագաներուն և
հետաւոր վայրերու համար Կեզր. Վարչու-
թեան հսւանութեամբ կրնայ միւսնոյն

Մ. ճիւղի մինչեւ երեք ձայները ներկա-
ացնել :

Յօդ. 24. — Պատգ. ժողովը օրինաւոր
կը համարուի երբ Մ. ճիւղերու և ձայնե-
րու կէսէն աւելին ներկայացուած է :

Յօդ. 25. — Պատգ. ժողովը

ա) կը լսէ Կեզր. Վարչութեան բարո-
յական և նիւթական հաշուետու թիւնը
և իր գնահատանքը կ'ընէ,

բ) երեք հոգիէ բաղկացած վերստու-
րիչ մարմին մը կ'ընտրէ, որ կը քննէ
Կեզր. Վարչութեան նիւթական հաշուե-
տու թիւնը,

գ) կը գծէ պիւտճէն, և կուտայ նոր
հրահանգներ,

դ) եթէ հարկ տեսնուի, փոփոխու-
թեան կ'ենթարկէ կազմական կանոնադրի
վերաբարեալ յօդուածները,

և) կ'ընտրէ նոր Կեզր. Վարչութիւնը :

VII. ԿԵՂԻՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 26. — Սուրբոյ և Լիբանանի չրջա-
նի Հօկ-ի վերին դրժաղիւր մարմինը Կեզր.

Վարչութիւնն է, որուն կեդրնը Պէյրութ կը գտնուի:

Յօդ. 27. — ՀՕԿ-ի Սուրբոյ և Լիբանանի բոլոր Մ.ճիւղերը ուղղակիօրէն կապուած են Կեդր. Վարչութեան եւ անոր ենթակայ:

Յօդ. 28 — Կեդր. Վարչութիւնը կը բաղկանայ 9 անդամներէ:

Յօդ. 29. — Կեդր. Վարչութիւնը իր մէջէն կ'ընտրէ իր զիւանդ՝ Ա. և Բ. Ասիւնայեան, Ա. և Բ. Քարաուղար և Գանձապահ:

Յօդ. 30 — Կեդր. Վարչութեան անդամներուն չորսը կրնայ զաւառ բնակիլ և չրջաններու մէջ գործել իրբեւ Կեդրոնի անդամ: Անոնց համար պարտաւորիչ չէ Կեդր. Վարչութեան նիստերուն ներկայ գտնուիլ, այլ մշտական յարարերու թեան մէջ կ'ըլլան զիւանիին հետ:

Կեդր. Վարչութեան նիստը օրինաւոր կը համարուի երբ Պէյրութ գտնուող անդամներու մեծամասնութիւնը ներկայ է: Երեք ամիսը անգամ մը զաւառ բնակող անդամներու հետ Կեդր. Վարչութիւնը լիակատար նիստ կը գումարէ:

Յօդ. 31. — Կեդր. Վարչութեան պարտականութիւնն է ղեկավարել Հօկ-ի բնականուր գործը, անոր նպատակը իրականացնելու համար հարկ եղած աշխատանքը ի գործ դնել, հսկել Մ.ճիւղերու գործունէութեան վրայ, հրահանգներ ու ցուցմունքներ տալ, վաւերացնել Մ.ճիւղերու վարչութիւններու բնաբութիւններն ու որոշումները, մասնաճիւղերը եւ հասարակութիւնը տեղեկակ պահել Խորհ. Հայաստանի մէջ կատարուած յիւսարարական աշխատանքներէն և Հօկ-ի գործունէութենէն:

Յօդ. 32. — Կեդր. Վարչութիւնը կ'ընտրէ պատգամաւոր մասնակցելու համար Հօկերու համագումարին:

Յօդ. 33 — Կեդր. Վարչութիւնը իրատեսու է, անհրաժեշտ դատած ատենը, հաշուետուութիւն պահանջելու մասնաճիւղերէն:

Յօդ. 34 — Կեդր. Վարչութիւնը Հօկ-ի մասնաճիւղերու բոլոր հասոյթները կը կեդրոնացնէ իր գանձին մէջ: Երկրի մէջ գործադրելի գումարները կը գործադրէ երեսանի Հօկ-ի Գլխաւոր Վարչութեան միջոցաւ:

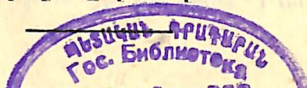
Որևէ մասնաճիւղ իր հասոյթներուն
ստ առաւելն 20 առ 100ը միայն կրնայ սե-
զական ծախքերու յատկացնել :

20 առ 100է աւելի եղող բոլոր ծախսերը
պէտք է որոշուին վարչութեանց կողմէ և
կիրարկուին միմիայն կեդր. Վարչութեան
վսեկացումէն յետոյ :

Որևէ մասնաճիւղ իր գանձին մէջ եր-
կու ամսուան հասոյթէն աւելին չի կրնար
պահել :

Յօդ. 35.— Կեդր. Վարչութիւնը կրնայ
կախակայել և հրաժարեցնել այն անդամ-
ները ևւ լուծել այն վարչութիւնները ,որոնք
դէմ կ'երթան ներկայ կանոնադրի արա-
մապրութիւններուն : Երբ հարկ տեսնէ
միջոցներ ձեռք կ'առնէ և ամսամեայ
կարգադրութիւններ կ'ընէ Հօկ-ի ներ-
դաշնակ ու կանոնաւոր դորժուէութիւնը
ապահովելու համար :

Ծայրայեղ պարագային Կեդր. Վար-
չութիւնը իրաւասու է նոյնիսկ անկար-
գապահ Մ.ճիւղ մը լուծելու :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0215826

104.

42. 896